

DEL 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/BLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

1.1	Identifikator av produkt	
	Produktnavn	Celatom® FP-1, FP-2, FP-22, FP-3, FP-4, FP-6, AW-2, AW-3, AW-4, AW-6
	Handelsnavn	Celatom® FP-1, FP-2, FP-22, FP-3, FP-4, FP-6, AW-2, AW-3, AW-4, AW-6
	Kjemisk Navn	Kiselgur (Kiselgur) Kalsinert
	Nr. CAS	91053-39-3
	EINECS Nr.	14464-46-1
	REACH Registreringsnummer	293-303-4
	REACH Registreringsnummer	238-455-4
1.2	Anbefalt bruk av den kjemiske substansen og restriksjoner i bruk	
	Identifisert Bruksområde(r)	Ikke anvendelig.
	Bruksområde(r) som frarådes	Brukt som en bæresubstans, en silikakilde eller som et funksjonelt tilsetningsstoff for maling, kosmetikk, plast, gummi eller andre bruksområder. Til bruk som hjelpestoff ved filtrering i industrielle settinger. Alt annet enn ovennevnte.
1.3	Detaljer om leverandøren av sikkerhetsdatabladet	
	Produsent	EP Minerals, LLC 9785 Gateway Drive Reno, Nevada 89521 USA
	Telefon	+1-775-824-7600
	Fax	+1-775-824-7601
	E-post (kompetent person)	inquiry.minerals@epminerals.com
	Importør	EP Minerals Europe GmbH & Co, KG Rehrhofer Weg 115 D-29633, Munster, Tyskland
	Telefon	+49 51 92 98970
	Fax	+49-51 92 989715
	E-post (kompetent person)	EPME@epminerals.com
1.4	Nødtelefonnummer	Europa: +49 51 92 98970 (08:00– 17:00 CET) Språk som snakkes: Engelsk, Fransk og Tysk USA: +1-775-824-7600 (08:00– 17:00 PST)

DEL 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1	Klassifisering av stoffet eller blandingen	Dette produktet inneholder kristobalitt (finfraksjon) ved : < 1% Avhengig av type håndtering og bruk (f.eks. sliping, tørking), kan det oppstå luftbåret, finfraksjon krystallinsk silikastøv. Vedvarende og/eller massiv innånding av finfraksjon krystallinsk silikastøv kan forårsake lungefibrose, ofte referert til som silikose. Hovedsymptomer på silikose er hoste og kortpustethet. Yrkesmessig eksponering for finfraksjon krystallinsk silikastøv bør følges opp og kontrolleres..
2.1.1	Regulering (EF) nr. 1272/2008 (CLP)	Ikke klassifisert som farlig for forsyning/bruk.
2.2	Etikettelementer	I henhold til regulering (EF) nr. 1272/2008 (CLP)
	Produktnavn	Celatom® FP-1, FP-2, FP-22, FP-3, FP-4, FP-6, AW-2, AW-3, AW-4, AW-6

Inneholder:	Kiselgur (Kiselgur) Kalsinert (< 1% Krystallinsk Silika – Kristobalitt (Støv som kan innåndes))
Fare Piktogram	Ikke tilordnet.
Varselord	Ikke tilordnet.
Fareuttalelse(r)	Ikke tilordnet.
Sikkerhetsuttalelse(r)	Ikke tilordnet.
2.3 Andre farer	Ingen

DEL 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.1 Stoffer

EF Klassifisering Regulering (EF) nr. 1272/2008 (CLP)

Kjemisk identitet av stoffet	Vekt-%	Nr. CAS	EF Nr.
Kiselgur (Kiselgur) Kalsinert	ca.100	91053-39-3	293-303-4
Inneholder: Kristobalitt (Støv som kan innåndes), <1 % finfraksjon av krystallinsk silika pr. SWeRF-beregning	< 1	14464-46-1	238-455-4

3.2 Blandinger - Ikke anvendelig.

DEL 4: FØRSTEHJELPSTILTAK



4.1 Beskrivelse av førstehjelp

Innånding

Ved pustevansker, flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende hviler i en stilling som letter åndedrettet. Hvis irritasjon utvikler og vedvarer, ta kontakt med en lege. Puss nesen for å få ut støv.

Hudkontakt

Fjern klær og vask grundig før bruk. Vask tilsølt hud med såpe og vann. Ved hudirritasjon eller utslett: Søk legehjelp.

Kontakt med Øyne

Skyll øynene straks med vann i minst 15 minutter mens du holder øyelokkene åpne. Få medisinsk tilsyn hvis irritasjon utvikler eller vedvarer.

Svelging

Skyll munnen. Gi rikelig med vann å drikke. Kontakt lege.

4.2 Viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket

Langvarig og/eller massiv eksponering for finfraksjon støv som inneholder krystallinsk silika kan forårsake silikose, en knuteformet lungefibrose som forårsakes av en ansamling av fine respirerbare partikler av krystallinsk silikastøv i lungene. Akutt innånding kan forårsake tørrhet i nesegangen, samt lungestuvning, hoste og generell halsirritasjon. Kronisk innånding av støv bør unngås. Kan forårsake irritasjon i luftveiene.

4.3 Indikasjon på øyeblikkelig medisinsk hjelp og spesiell behandling som er nødvendig

Ikke sannsynlig at det trengs, men hvis nødvendig gi symptomatisk behandling. Det er ingen spesifikk motgift. La personen få umiddelbart tilgang til frisk luft og hjelp ved pusting.

DEL 5: BRANNSLOKKNINGSTILTAK

- 5.1 Brannslukningsmidler**
Egnet Brannslukningsmiddel
Uegnede Slukkemidler
- 5.2 Spesielle farer som følge av stoffet eller blandingen**
- 5.3 Råd for brannmenn**
- Ikke brannfarlig. Slukk med karbondioksid, pulverapparat, skum eller vann i spredt stråle. Ta hensyn til omgivende materialer.
Ingen.
Ikke brannfarlig, Ikke brennbart, Ikke eksplosiv.
Bekjemp brannen med normal forsiktighet på behørig avstand. Brannmenn må bruke full verneutstyr, inkludert åndedrettsvern.

DEL 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

- 6.1 Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer**
- 6.2 Miljømessige vernetiltak**
- 6.3 Metoder og materialer for oppdemning og rengjøring**
- 6.4 Referanse til andre avsnitt**
- Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå støvutvikling. Unngå innånding av støv. Bruk egnet personlig verneutstyr, direkte kontakt må unngås. Der hvor teknisk kontroll ikke er tilpasset eller er utilstrekkelig bruk beskyttelse for luftveiene.
Ingen spesielle krav.
Fei spillte stoffer i beholdere dersom det er relevant, fukt dem for å hindre støvtørking. Bruk vakuum-utstyr ved oppsamling av søl, når det er mulig. Flytt over til en avfallsbeholder.
Se Avsnitt: 8, 13

DEL 7: HÅNTERING OG LAGRING

- 7.1 Forholdsregler for sikker håndtering**
- 7.2 Vilkår for sikker oppbevaring, inkludert eventuelle kompatibilitetsproblemer**
Lagringstid
Uforenlige materialer
- 7.3 Spesifikk(e) sluttbruk(er)**
- Emballerte produkter må håndteres forsiktig for å hindre en utilsiktet eksplosjon. Hvis du trenger råd om teknikker for sikker håndtering, ta kontakt med leverandøren eller se veiledningen for god praksis i avsnitt 16.. Unngå støvutvikling. Ved utilstrekkelig ventilasjon skal åndedrettsvern benyttes. Unngå innånding av støv. Benytt vernehansker/verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm. Unngå kontakt med hud, øyne eller klær. Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet. Vask hendene før pauser og etter arbeid.
Konsentrasjoner i luft skal minimaliseres og holdes så godt under den administrative norm som det praktisk lar seg gjøre.
Stabil under normale forhold. Oppbevares tørt.
Holdes vekk fra: Fluorsyre
Se Avsnitt: 1.2

DEL 8: EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

- 8.1 Kontrollparametere**
- 8.1.1 Administrative Normer**
- 8.1.2 Biologisk grenseverdi**
- 8.1.3 PNEC'er and DNEL'er**
- 8.2 Eksponeringskontroll**
- 8.2.1 Passende tekniske kontroller**
- 8.2.2 Individuell sikringstiltak, som personlig verneutstyr (PVU)**
- Ikke fastsatt. Anm: For tilsvarende grenser i andre land, ta kontakt med en kompetent yrkeshygieniker eller den lokale reguleringsmyndigheten.
Ikke anvendelig.
Ikke anvendelig. REACH-kemikaaliturvallisuusarviointia ei ole laadittu.
Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Atmosfæriske nivåer skal kontrolleres i overensstemmelse med den administrative norm. Unngå støvutvikling.
Bruk påkrevd personlig verneutstyr. Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt. Unngå kontakt med huden og øynene. Unngå støvutvikling. Unngå innånding av støv.

Vernebriller/ansiktsskjerm



Hudbeskyttelse



Åndedrettsvern



Termiske farer

8.2.3 Miljøovervåking

Bruk vernebriller med sidebeskyttelse (EN166).

Bruk barriere krem for hud før håndtering av produktet. Bruk egnede hansker dersom stadig hudkontakt er sannsynlig - Bruk ugjennomtrengelige hansker (374).

Atmosfæriske nivåer skal kontrolleres i overensstemmelse med den administrative norm. Ved utilstrekkelig ventilasjon skal åndedrettsvern benyttes. Anbefales: Half-ansiktsmaske (DIN EN 140), Filtertype P2/P3 virkningsgrad på minst 90%

Ikke anvendelig.

Unngå spredning med vind.

DEL 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende

Gul-beige farge - Rosa Pulver

Lukt

Luktfri

Lukterskel

Ikke tilgjengelig.

pH

7 (10% Suspensjon)

Smeltepunkt/Frysepunkt

Ikke anvendelig.

Nedre kokepunkt og kokeområde

Brytes ned under kokepunkt på (°C): >1300°C

Flammepunkt

Ikke brannfarlig.

Fordampingshastighet

Ikke anvendelig.

Antennelighet (fast stoff, gass)

Ikke brannfarlig.

Øvre/nedre flammepunkt eller eksplosjonsgrense

Ikke brannfarlig.

Damptrykk

Ikke anvendelig.

Damp tetthet

Ikke anvendelig.

Relativ tetthet

2.2 g/cm³ (H₂O = 1)

Løselighet(er)

<1% Vann

Delingskoeffisient n-oktanol/vann

Oppløselig i: Fluorsyre

Selvantennelsestemperatur

Ikke tilgjengelig.

Nedbrytningstemperatur

Ikke anvendelig

Viskositet

Ikke tilgjengelig.

Eksplorative egenskaper

Ikke anvendelig, Fast stoff.

Oksiderende egenskaper

Ikke eksplosiv.

9.2 Annen informasjon

Ikke-oksiderende.

Ingen.

DEL 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Stabil under normale forhold.

10.2 Kjemisk stabilitet

Stabil under normale forhold.

10.3 Mulighet for farlige reaksjoner

Stabil under normale forhold.

10.4 Forhold som skal unngås

Unngå kontakt med: Fluorsyre. Må ikke etterlates i lukkede rom når det blandes med svært brannfarlig materiale. Dette fordi det kan bygge seg opp varme over lengre tid og til slutt føre til antennelse av brennbart materiale.

10.5 Uforenlige materialer

Reagerer kraftig med - Fluorsyre

10.6 Farlige dekomponeringsprodukter

Ingen farlige avfallstoffer påvist.

DEL 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Informasjon om toksikologiske effekter

Akutt toksisitet

Svelging

Innånding

Hudkontakt

Kontakt med Øyne

Hudkorrosjon/irritasjon

Alvorlig øyeskade/irritasjon

Sensitisering til luftveier eller hud

Bakterie fra mutagenisitet celle

Kreftfremkallende

Reproduksjonstoksitet

STOT-enkel eksponering

STOT-gjentatt eksponering

Fare for aspirasjon

11.2 Annen informasjon

Basert på tilgjengelige data, er kriterier for klassifisering ikke oppfylt.

Basert på tilgjengelige data, er kriterier for klassifisering ikke oppfylt.

Basert på tilgjengelige data, er kriterier for klassifisering ikke oppfylt.

Basert på tilgjengelige data, er kriterier for klassifisering ikke oppfylt.

Basert på tilgjengelige data, er kriterier for klassifisering ikke oppfylt.

Basert på tilgjengelige data, er kriterier for klassifisering ikke oppfylt.

Basert på tilgjengelige data, er kriterier for klassifisering ikke oppfylt.

Basert på tilgjengelige data, er kriterier for klassifisering ikke oppfylt.

Basert på tilgjengelige data, er kriterier for klassifisering ikke oppfylt.

Basert på tilgjengelige data, er kriterier for klassifisering ikke oppfylt.

Basert på tilgjengelige data, er kriterier for klassifisering ikke oppfylt.

Basert på tilgjengelige data, er kriterier for klassifisering ikke oppfylt.

Basert på tilgjengelige data, er kriterier for klassifisering ikke oppfylt.

Langvarig og/eller massiv eksponering for finfraksjon støv som inneholder krystallinsk silika kan forårsake silikose, en knuteformet lungefibrose som forårsakes av en ansamling av fine respirerbare partikler av krystallinsk silikastøv i lungene.

I 1997 konkluderte IARC (Det internasjonale byrået for kreftforskning) at krystallinsk silikastøv som inhaleres gjennom yrkesmessig eksponering kan forårsake lungekreft hos mennesker (kreftfremkallende stoff for mennesker, kategori 1). Det ble riktignok presisert at dette ikke gjelder for alle industrielle forhold eller alle typer krystallinske silikater. (IARC Monographs on the evaluation of the carcinogenic risks of chemicals to humans, silikat, silikat dust and organisk fibres, 1997, vol. 68, IARC, Lyon, Frankrike.) I 2009, i Monographs 100-serien, bekreftet IARC klassifiseringen sin av silikastøv, krystallinsk, i form av kvarts og kristobalitt (IARC Monographs, vol. 100C, 2012). I juni 2003, konkluderte SCOEL (EUs vitenskapelige komité for yrkesmessige grenseverdier) at hovedeffekten av innånding av krystallinsk silikastøv på mennesker er silikose. «Det er tilstrekkelig informasjon til å fastslå at den relative risikoen for lungekreft øker hos personer med silikose (og tilsynelatende ikke hos ansatte som ikke har silikose og som eksponeres for silikastøv i steinbrudd og innenfor den keramiske industrien). Derfor vil man ved å forebygge utbrudd av silikose også redusere kreftfaren ...» (SCOEL SUM Doc 94-final, juni 2003). Det er således en mengde bevis som støtter det faktum at en økt kreftfare vil være begrenset til mennesker som allerede lider av silikose. Beskyttelse av arbeidere mot silikose må sikres ved å respektere eksisterende eksponeringsgrenser fastsatt av myndighetene og gjennomføre ytterligere risikohåndteringstiltak der det er nødvendig (se avsnitt 16 nedenfor).

DEL 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Toksisitet

Ikke klassifisert som Marin Pollutant.

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Ikke anvendelig.

12.3 Bioakkumulasjonspotensial

Produktet har ikke potensiale for bioakkumulering. Noen organismer akkumulerer Si(OH)₄

12.4 Mobilitet i jord

Det antas at produktet har liten bevegelighet i jord.

12.5 Resultater av PBG og vPvG vurdering

Dette produktet er et uorganisk stoff og oppfyller ikke kriteriene for PBT eller vPvB i samsvar med vedlegg XIII av REACH-forordningen.

12.6 Andre skadevirkninger

Ingen kjente.

DEL 13: INSTRUKSER OM DISPONERING

- | | | |
|------|-------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 13.1 | Behandlingsmetoder for avfall | Kast tomme containere og avfall ut på en trygg måte. Kast innholdet i samsvar med lokale, statlige eller nasjonale forskrifter. |
| 13.2 | Tilleggsopplysninger | Emballasjeavfall: Fjern all emballasje for gjenvinning eller avfallsdisponering. Sørg for at emballasjen er helt tom før resirkulering. Forbrukeren må informeres om mulige farer ved uren og tom emballasje for resirkulering eller renovasjon. |

DEL 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Ikke klassifisert ifølge 'Recommendations on the Transport of Dangerous Goods' av Forente Nasjoner.

- | | ADR/RID / IMDG / ICAO/IATA Class | |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|
| 14.1 | UN-nummer | Ikke anvendelig. |
| 14.2 | UN korrekt transportnavn | Ikke anvendelig. |
| 14.3 | Transport fareklasse(r) | Ikke anvendelig. |
| 14.4 | Pakkegruppe | Ikke anvendelig. |
| 14.5 | Miljøfarer | Ikke klassifisert som Marin Pollutant. |
| 14.6 | Spesielle forholdsregler for bruker | Ikke anvendelig. |
| 14.7 | Bulktransport skall utføres i henhold til vedlegg II av MARPOL73/78 og IBC (store beholder for bulkvarer)-koden | Kiselgur , Ingen spesielle tiltak kreves. |
| 14.8 | Andre opplysninger | Ingen. |

DEL 15: OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

- | | | |
|--------|-------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| 15.1 | Sikkerhet, helse-og miljøkrav/lovgivninger som er spesifikke for stoffet eller blandingen | |
| 15.1.1 | EU-regelverk | |
| 15.1.2 | Nasjonale forskrifter | |
| 15.2 | Vurdering av kjemikaliesikkerhet | |
- Godkjenninger og/eller restriksjoner i bruk Ingen.
- Tyskland Vannfareklasse: Ikke klassifisert
- REACH-kemikaaliturvallisuusarviointia ei ole laadittu.

DEL 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Endringer eller ny informasjon finnes under følgende rubrikker: 1-16.

Referanser: Eksisterende sikkerhetsdatabladet: Kiselgur ,Fluuskalsinert (Kiselgur) Nr. CAS 91053-39-3

Øvelsesråd: Arbeidere må informeres om at det er krystallinsk silika i omgivelsene og være opplært i riktig bruk og håndtering av dette produktet som pålagt i henhold til gjeldende regelverk. Den 25. april 2006 ble det underskrevet en bransjeomfattende avtale om ansattes helse ved god håndtering og bruk av krystallinske silikater og produkter som inneholder dette. Denne uavhengige avtalen, som støttes økonomisk av Europakommisjonen, er basert på en veiledning for god praksis. Kravene i avtalen trådte i kraft den 25. oktober 2006. Avtalen ble publisert i Den europeiske unions offisielle journal (2006/C 279/02). Avtaleteksten med vedlegg, inkludert veiledningen for god praksis, er tilgjengelig på <http://www.nepsi.eu> og gir nyttig informasjon og veiledning ved håndtering av produkter som inneholder finfraksjon krystallinsk silikastøv. Litteraturhenvisninger kan fås på forespørsel fra EUROSIL (den europeiske foreningen for industrielle silikaproducenter).

FORKORTELSER

LTEL	Langsiktig Eksponerings Norm
STEL	Langsiktig Eksponerings (15 min)
DNEL	Utleddet Nivå med Ingen Effekt
PNEC	Forutsatt Konsentrasjon med Ingen Effekt
PBT	PBT: Persistent, Bioakkumulativ og Giftig
vPvB	vPvT: veldig Persistent og veldig Giftig
OECD	Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling
SCOEL	EUs vitenskapelige komité for yrkesmessige grenseverdier
IARC	Internasjonalt byrå for kreftforskning
SWeRF	Størrelsesvektet finfraksjon

Revisjon: 2.0 Dato: 30.06.2016

**I HENHOLD TIL EF-REGULERINGER 1907/2006
(REACH), 1272/2008 (CLP) & 2015/830**

Kiselgur (Kiselgur) Kalsinert
Celatom® FP-1, FP-2, FP-22, FP-3, FP-4, FP-6, AW-2, AW-3, AW-4,
AW-6

Ansvarsfraskrivelse

Den informasjon som denne publikasjon inneholder eller som gis til brukerne på annen måte, anses for å være nøyaktig og gis i god tro, men det er opp til brukerne å forsikre seg om at produktet egner seg for et bestemt formål. EP Minerals gir ingen garanti når det gjelder produktets skikkethet til noe bestemt formål, og enhver indirekte garanti eller forhold (lovbestemt eller på annen måte) avvises med mindre avvisning hindres ved lov. EP Minerals tar intet ansvar for tap eller skade (annet enn det som oppstår som følge av død eller personskade som skyldes et defekt produkt, hvis dette kan bevises), som følge av tiltro til denne informasjonen. Man kan ikke benytt seg fritt av patent-, copyright- eller designrettigheter.

Vedlegg til utvidet sikkerhetsdatabladet (eSDS)

Ikke anvendelig. REACH-kemikaaliturvallisuusarviointia ei ole laadittu.